

Cuprins

Introducere.....	21
Capitolul I	
ACCEDEREA LA PUTERE	33
Partidul Acțiune și Solidaritate – scurt istoric	33
Câștigarea alegerilor prezidențiale	34
Capitolul II	
INTRAREA ÎN CRIZĂ POLITICĂ.....	37
Izbucnirea crizei politice	37
Prima rundă de consultări pentru formarea unui guvern	37
Desemnarea Nataliei Gavrilița pentru funcția de prim-ministru	39
Parlamentul respinge învestirea Guvernului Gavrilița	40
A doua rundă de consultări pentru constituirea unui guvern.....	40
Crearea unei majorități parlamentare toxice.....	41
Desemnarea lui Igor Grosu pentru funcția de prim-ministru	42
Majoritatea toxică boicotează învestirea Guvernului Grosu	44
Războiul dintre președinte și opoziția parlamentară îmbracă noi forme	45
Confruntarea dintre opoziția toxică și președinte capătă forme uzurpatoare	46
Capitolul III	
ALEGERI PARLAMENTARE ANTICIPATE.....	49
Declanșarea alegerilor anticipate.....	49
Înscrierea partidelor în cursa electorală.....	49
Tentativă eșuată de coagulare a partidelor unioniste.....	50
Regruparea forțelor pro-ruse	51
Jongleria cu secțiile de votare	52
Observatori la alegerile anticipate	53
Victoria răsunătoare a partidului prezidențial	54
Validarea rezultatelor alegerilor și a mandatelor.....	55
Reacții ale unor oficiali externi față de rezultatele alegerilor.....	56
Presa internațională despre alegeri	57
Miza alegerilor	57

Capitolul IV

INSTALAREA NOII PUTERI DE CENTRU – DREAPTA	59
Constituirea noului Parlament și alegerea conducerii acestuia	59
Discursul Maiei Sandu în Parlament	59
Consultările pentru formarea noului Cabinet de miniștri	60
Învestirea Guvernului Gavrilița	61
Presa internațională despre învestirea Guvernului Gavrilița	63

Capitolul V

CONRUNTAREA CU CRIZELE MOMENTULUI	65
Crizele sanitară, energetică, a refugiaților ucraineni și războiul hibrid	65
Obținerea statutului de țară-candidat la UE.....	67
Lupta împotriva mării corupții	68
Contracararea încercărilor de destabilizare politică	68

Capitolul VI

SCHIMBAREA PREMIERULUI, O NECESITATE POLITICĂ	71
Demisia- surpriză a Guvernului Gavrilița	71
Cauzele demisiei Guvernului	72

Capitolul VII

GUVERNUL RECEAN	75
Desemnarea unui nou prim-ministru	75
Ce l-a recomandat pe Dorin Recean	76
Învestirea Guvernului Recean	77
Profilurile noilor miniștri.....	79
Misiunea Guvernului Recean	81

Capitolul VIII

VOCAȚIA EUROPEANĂ A REPUBLICII MOLDOVA	83
Parcursul european	83
Depunerea cererii de aderare la UE.....	83
Chestionarul de aderare	84
Accelerarea demersurilor de aderare	85
Acordarea statutului de țară-candidat la UE.....	86
Reacții pro și contra la Chișinău.....	87
Recomandările de pre-aderare	89

Capitolul IX

ACȚIUNI DE SUSȚINERE A PARCURSULUI EUROPEAN	90
Adunarea „Moldova Europeană”	90
Summit-ul CPE.....	91
Stadiul realizării recomandărilor UE.....	93
Deschiderea negocierilor de aderare	95

Capitolul X

TENSIUNI INTERNE, DUPĂ ALEGEREA NOULUI BAȘCAN	97
Atribuțiile bașcanului	97
Înregistrarea candidaților.....	97
Găgăuzia, fieful partidelor rusofone.....	98
Rezultatele primului tur al alegerilor.....	99
Monitorizarea alegerilor	100
Implicarea Moscovei în alegerea noului bașcan.....	100
Ilegalități comise în timpul alegerilor.....	102
Rezultatele alegerilor și reacția Chișinăului	103
CEC-ul din Găgăuzia sfidează Chișinăul	104
Evghenia Guțul intră în conflict cu Procuratura Anticorupție.....	105
Conducerea de la Chișinău boicotează investirea bașcanului	105
Noul bașcan își prezintă echipa executivă	106
Oamenii lui Ilan Șor în conducerea Găgăuziei.....	107
Conflictul dintre noul bașcan și APG.....	108
Delimitarea conducerii APG de echipa lui Ilan Șor	108
Retică secesionistă sau șantaj politic?.....	109
„Guvernul” lui Șor primește votul de încredere al APG	111
Chișinăul nu-l recunoaște pe noul bașcan	111
Guvernatoarea Găgăuziei, plasată în arest preventiv	112

Capitolul XI

O REPARAȚIE ISTORICĂ.....	114
Repunerea în drepturi a limbii române.....	114
Ucraina recunoaște limba română și schimbă legislația lingvistică	116

Capitolul XII

PAS, CÂȘTIGĂTOR DETAȘAT AL ALEGERILOR LOCALE	118
Stabilirea datei alegerilor locale	118
Nou Cod electoral pentru alegerile locale	118
Miza alegerilor locale	120
Inflație de candidați pentru funcția de primar al Chișinăului	120

Platformele electorale ale primilor doi candidați	121
Costurile alegerilor	122
Sondaaje alegeri	124
Excluderea unor candidați din cursa electorală	124
PAS-lider în consiliile raionale și municipale	125
PAS obține circa o treime din totalul primăriilor	126
PAS pierde alegerile pentru postul de primar general	126
PAS și MAN la egalitate în Consiliul Municipal Chișinău	126
PAS – ocupă primul loc în 19 consilii raionale	127
PAS conduce în peste 50% dintre consiliile raionale	128
Candidați transfugi în PAS	129
Monitorizarea alegerilor de către observatori	130
Nereguli în alegeri	130
PAS – câștigător detașat al alegerilor locale	132
Reacții post-alegeri	133

Capitolul XIII

REFERENDUMUL PRIVIND INTEGRAREA EUROPEANĂ..... 134

Lansarea ideii referendumului constituțional	135
Ajustarea legislației privind referendumul	135
Președintele cere Parlamentului să declanșeze procedura referendumului	136
Lansarea platformei pentru.md	137
Parlamentul adoptă Declarația privind integrarea europeană	138
Opoziția rusofonă boicotează referendumul	138
CC respinge contestația opoziției privind referendumul	139
Amendarea Constituției cu obiectivul strategic al integrării europene	140
CC dă aviz pozitiv revizuirii Constituției	141
Stabilirea datei referendumului	141
Campania de consultări a Maiei Sandu pe tema referendumului	142
Întrevederea Maiei Sandu cu reprezentanții partidelor pro-europene	145
„Pactul pentru Europa”	145
Acțiuni ale Rusiei de compromitere a referendumului	146

Capitolul XIV

RĂZBOIUL HIBRID AL MOSCOVEI ȘI RĂSPUNSUL CHIȘINĂULUI..... 148

Războiul declarațiilor între Moscova și Chișinău	148
Primele posturi TV pro-ruse suspendate	150
De la declarații la acuzații și amenințări	151
Întețirea știrilor false ale Moscovei la adresa Chișinăului	153
Planul Rusiei de destabilizare a Republicii Moldova	154

Putin apelează la pârgă transnistreană.....	155
Reînvierea narațiunii ruse despre „bătălia granițelor istorice”	156
Declarația Parlamentului despre agresiunea Rusiei contra Ucrainei.....	157
Rusia implică „coloana a cincea” rusofonă în acțiuni de destabilizare	158
Parlamentul European condamnă rolul Rusiei în escaladarea tensiunilor.....	159
Expulzarea reciprocă de diplomați	160
Denunțarea Acordului privind activitatea Companiei „MIR”	161
Invective la adresa unor oficiali de la Chișinău.....	161
Înființarea Misiunii civile a UE pentru Republica Moldova	162
Sancțiuni împotriva celor implicați în acțiuni de destabilizare	164
Amestecul Rusiei în alegerile din Găgăuzia, o altă formă a războiului hibrid	165
Retragerea Republicii Moldova din Adunarea Interparlamentară a CSI.....	166
Înființarea Centrului pentru combaterea propagandei ruse	167
Agenți FSBS implicați în acțiuni subversive.....	168
Fațetele războiului hibrid al Rusiei.....	169
Ingerințe ale Moscovei în treburile religioase ale Republicii Moldova	170
Expulzarea unei mari părți a personalului Ambasadei Rusiei.....	172
Denunțarea parteneriatului cu serviciile de informații ruse.....	173
Lista neagră a Moscovei.....	173
Contracurarea propagandei nocive a Moscovei.....	174
Implicarea Moscovei în alegerile prezidențiale din 2024.....	177

Capitolul XV

ALEGERILE PREZIDENȚIALE	178
Stabilirea datei alegerilor.....	178
Tentativa eșuată a numirii unui candidat prezidențial comun pro-rus.....	178
Procedura înregistrării pentru referendum.....	180
Amestecul Moscovei în alegerile prezidențiale din 2024.....	181
Candidații la prezidențiale și promisiunile lor electorale	182
CEC respinge înregistrarea blocului electoral „Victorie-Pobeda”	189
Înregistrarea Blocului electoral „Împreună”	190
Suspendarea temporară a activității Partidului „Șansă”	191
Lupta aprigă pentru fotoliul prezidențial de la Chișinău	192
Confruntarea dintre partida pro-europeană și cea pro-rusă pe tema aderării la UE	195
Urmările referendumului	197
SIS blochează mai multe site-uri rusești și un portal anti-referendum.....	197
Poliția și PA dezmembrează o rețea finanțată de Rusia pentru coruperea alegătorilor	198
Parlamentul European acuză Rusia de ingerințe în campania electorală	199

Maia Sandu câștigă detașat primul tur al alegerilor	200
Referendumul trece pe muchie de cuțit	201
Peste o mie de încălcări ale legislației electorale în primul tur al alegerilor	201
Reacții internaționale după primul tur al alegerilor și post-referendum	202
Lección referendumului	205
CEC înaintează Curții Constituționale documentele privind rezultatele referendumului	206
Maia Sandu acuză vicierea alegerilor	206
IGP confirmă coruperea electorală	207
Erorile sondajelor preelectorale	208
CC validează rezultatul referendumului și revizuirea Constituției	209
Maia Sandu – singură împotriva tuturor	210
Maia Sandu câștigă al doilea mandat de președinte	211
Mesajul Maiei Sandu, după câștigarea alegerilor	212
Reacții ale unor oficiali străini după victoria Maiei Sandu	213
Socialiștii nu recunosc rezultatele alegerilor prezidențiale din diasporă	214
CEC aprobă rezultatele alegerilor prezidențiale și respinge contestațiile socialiștilor	215
CC validează rezultatele alegerilor și mandatul de președinte	216
Ceremonia de investire a Maiei Sandu în noul mandat de președinte	216
Semnificația realegerii Maiei Sandu pentru un nou mandat	218
Un bilanț sintetic al realizărilor Guvernării PAS	219
Summary	223
Резюме	229
Anexe	243
Bibliografie	255
Index	269

Contents

Introduction	21
 Chapter I	
ACCESSION TO POWER.....	33
PAS– brief history	33
Winning the presidential elections	34
 Chapter II	
ENTERING A POLITICAL CRISIS	37
Outbreak of the political crisis	37
First round of consultations for the formation of a government.....	37
Designation of Natalia Gavrilița for the position of Prime Minister	39
Parliament rejects the inauguration of the Gavrilița Government	40
Second round of consultations for the formation of a government	40
Creation of a toxic parliamentary majority	41
Designation of Igor Grosu for the position of Prime Minister	42
Toxic majority boycotts the inauguration of the Grosu Government.....	44
War between the President and ad hoc parliamentary opposition takes on new forms.....	45
The confrontation between the toxic opposition and the president takes on usurping tendencies	46
 Chapter III	
EARLY PARLIAMENTARY ELECTIONS.....	49
Launching early elections.....	49
Parties’ registration in the electoral race	49
Failed attempt to unite unionist parties	50
Regrouping pro-Russian forces	51
Juggling with polling stations.....	52
Observers at the early elections.....	53
Resounding victory of the presidential party.....	54
Validation of election results and mandates	55
Reactions of some foreign officials to the election results	56
International press about the elections	57
The stakes of the elections.....	57

Chapter IV

INSTALLATION OF THE NEW POWER OF CENTER–RIGHT	59
Constitution of the new Parliament and election of its leadership	59
Speech by Maia Sandu in Parliament	59
Consultations for the formation of the new Cabinet of Ministers	60
Investiture of the Gavriliță Government.....	61
International press on the inauguration of the Gavriliță Government	63

Chapter V

DEALING WITH THE CRISES OF THE MOMENT.....	65
Health, energy, Ukrainian refugee crises and hybrid warfare	65
Obtaining the status of a candidate country for the EU.....	67
Fighting against grand corruption	68
Countering attempts at political destabilization	68

Chapter VI

CHANGE OF THE PRIME MINISTER, A POLITICAL NECESSITY	71
Surprise resignation of the Gavriliță Government.....	71
Reasons for the resignation of the Government	72

Chapter VII

RECEAN GOVERNMENT	75
Appointment of a new Prime Minister	75
What he recommended Dorin Recean	76
Investiture of the Recean Government	77
Profiles of the new ministers	79
Mission of the Recean Government	81

Chapter VIII

EUROPEAN VOCATION OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA	83
European path.....	83
Submission of the application for accession to the EU	83
Accession questionnaire	84
Accelerating accession proceedings	85
Granting the status of candidate country to the EU.....	86
Reactions for and against in Chisinau	87
Pre-accession recommendations.....	89

Chapter IX

ACTIONS TO SUPPORT EUROPEAN PATH.....	90
The "European Moldova" Assembly.....	90
The EPC Summit.....	91
The status of the implementation of EU recommendations	93
The opening of accession negotiations.....	95

Chapter X

INTERNAL TENSIONS AFTER THE ELECTION OF THE NEW

BASHKAN	97
The powers of the Bashkan	97
Candidate registration.....	97
Gagauzia, the stronghold of Russian-speaking parties.....	98
The results of the first round of elections	99
Election monitoring.....	100
Moscow's involvement in the election of the new Bashkan.....	100
Illegalities committed during the elections.....	102
The results of the elections and the reaction of Chisinau	103
The CEC of Gagauzia defies Chisinau.....	104
Evghenia Guțul enters into conflict with the Anti-Corruption Prosecutor's Office....	105
Chisinau leadership boycotts the inauguration of the governor	105
The new governor presents his executive team.....	106
Ilan Shor's people in the leadership of Gagauzia.....	107
The conflict between the new governor and the APG.....	108
The demarcation of the APG leadership from Ilan Shor's team	108
Secessionist rhetoric or political blackmail?	109
Shor's "government" receives the APG's vote of confidence.....	111
Chisinau does not recognize the new governor	111
Governor of Gagauzia placed in preventive arrest	112

Chapter XI

A HISTORICAL REPAIR	114
Restoration of the Romanian language.....	114
Ukraine recognizes the Romanian language and changes the language legislation	116

Chapter XII

PAS, THE OVERWHELMING WINNER OF THE LOCAL ELECTIONS.....	118
Setting the date of local elections.....	118
New Electoral Code for local elections	118

Local elections at stake.....	120
Inflation of candidates for the position of mayor of Chisinau.....	120
Electoral platforms (promises) of the first two candidates.....	121
Election costs.....	122
Election polls.....	124
Exclusion of some candidates from the electoral race	124
PAS-leader in district and municipal councils	125
PAS obtains about a third of all city halls	126
PAS loses the elections for the position of mayor general	126
PAS and MAN tied in Chisinau Municipal Council	126
PAS – takes first place in 19 district councils	127
PAS leads over 50% of district councils	128
Candidates defect to PAS	129
Election monitoring by observers.....	130
Election irregularities	130
PAS – clear winner of local elections.....	132
Post-election reactions.....	133

Chapter XIII

THE REFERENDUM ON EUROPEAN INTEGRATION 134

Launching the idea of a constitutional referendum	135
Adjustment of the legislation on the referendum	135
The President asks the Parliament to initiate the referendum procedure.....	136
Launching the pentru.md platform.....	137
The Parliament adopts Declaration on European integration.....	138
The Russian-speaking opposition boycotts the referendum	138
CC rejects the opposition's appeal on the referendum.....	139
Amending the Constitution with the strategic objective of European integration.....	140
CC gives a positive opinion to the revision of the Constitution.....	141
Setting the referendum date.....	141
Maia Sandu's consultation campaign on the referendum	142
Maia Sandu's meeting with representatives of pro-European parties.....	145
”Pact for Europe”	145
Russia's actions to compromise the referendum.....	146

Chapter XIV

RUSSIA'S HYBRID WAR AND CHIȘINAU'S RESPONSE 148

War of statements between Moscow and Chișinău	148
The first TV stations suspended	150
From statements to accusations and threats.....	151

Moscow's intensification of fake news against Chișinău	153
Russia's plan to destabilize the Republic of Moldova	154
Putin appeals to the Transnistrian lever.....	155
Revival of the Russian narrative about the "battle of historical borders"	156
Parliamentary statement on Russian aggression against Ukraine	157
Russia involves the Russian-speaking "fifth column" in actions of destabilization	158
European Parliament condemns Russia's role in escalating tensions	159
Reciprocal expulsion of diplomats	160
Denunciation of the Agreement on the activity of the "MIR" Company	161
Invectives against some officials from Chisinau	161
Establishment of the EU Civilian Mission to the Republic of Moldova	162
Sanctions against those involved in destabilizing actions	164
Russian interference in the elections in Gagauzia, another form of hybrid warfare.....	165
Withdrawal of the Republic of Moldova from the CIS Interparliamentary Assembly	166
Establishment of the Center for Combating Russian Propaganda.....	167
FSBS agents involved in subversive actions	168
Facets of Russia's hybrid warfare	169
Moscow's interference in the religious affairs of the Republic of Moldova.....	170
Expulsion of a large part of the Russian Embassy staff	172
Denunciation of the partnership with Russian intelligence services	173
Blacklist of Moscow.....	173
Countering Moscow's Harmful Propaganda.....	174
Moscow's Involvement in the 2024 Presidential Elections	177

Chapter XV

PRESIDENTIAL ELECTIONS	178
Setting the Election Date	178
The Failed Attempt to Nominate a Joint Pro-Russian Presidential Candidate	178
The Referendum Registration Procedure	180
Moscow's Interference in the 2024 Presidential Elections	181
Presidential Candidates and Their Electoral Promises	182
CEC Rejects Registration of the "Victory-Pobeda" Electoral Bloc	189
Registration of the "Împreună" Electoral Bloc	190
Temporary Suspension of the "Chance" Party's Activity.....	191
The Fierce Fight for the Presidential Seat in Chisinau.....	192
The confrontation between the pro-European and pro-Russian parties on the issue of EU accession.....	195

The aftermath of the referendum	197
SIS blocks several Russian websites and an anti-referendum portal.....	197
Police and PA dismantle a Russian-funded network for corrupting voters.....	198
European Parliament accuses Russia of interfering in the electoral campaign	199
Maia Sandu wins the first round of the elections by a wide margin.....	200
Referendum passes on a knife edge.....	201
Over a thousand violations of electoral legislation in the first round of the elections.....	201
International reactions after the first round of elections and post-referendum.....	202
Lesson of the referendum	205
CEC submits documents regarding the referendum results to the Constitutional Court.....	206
Maia Sandu accuses the election of being flawed	206
IGP confirms electoral corruption	207
Pre-election poll errors	208
CC validates the referendum result and the revision of the Constitution.....	209
Maia Sandu – alone against everyone	210
Maia Sandu wins a second term as president	211
Maia Sandu's message after winning the elections.....	212
Reactions of foreign officials after Maia Sandu's victory	213
Socialists do not recognize the results of the presidential elections in the diaspora	214
CEC approves the results of the presidential elections and rejects the appeals of the socialists.. ..	215
CC validates the results of the elections and the presidential mandate	216
Maia Sandu's inauguration ceremony for the new presidential mandate	216
The significance of Maia Sandu's re-election for a new mandate	218
A synthetic assessment of the achievements of the PAS Government	219
Summary	223
Резюме.....	229
Appendices	243
Bibliography.....	255
Index	269